

Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Кафедра дошкільної та спеціальної освіти

ХУДОЖНЯ ПРАЦЯ ТА ОСНОВИ ДИЗАЙНУ

Методичні рекомендації до вивчення курсу

здобувачами першого (бакалаврського)
рівня вищої освіти,
спеціальності 012 Дошкільна освіта

Мукачево – 2024

УДК 745/749(072)(075.8)

X 98

Розглянуто та рекомендовано до друку Науково-методичною радою Мукачівського державного університету, протокол № 9 від 21 березня 2024 р.

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри дошкільної та спеціальної освіти протокол № 8 від 16 лютого 2024 р.

Укладач:

Микуліна А. К., старший викладач кафедри дошкільної та спеціальної освіти

Рецензент: Горват М. В., к.пед. н., доц. кафедри теорії та методики початкової освіти МДУ

Художня праця та основи дизайну. Методичні рекомендації до вивчення курсу здобувачами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, спеціальності 012 Дошкільна освіта / Укладач Микуліна А. К., – Мукачево : МДУ, 2024. – 52 с. (1,8 арк.)

У відповідності до програмових вимог у рекомендаціях розкриваються особливості викладання дисципліни «Художня праця та основи дизайну», подано методичні рекомендації до лекцій згідно модулів, завдання до практичних занять та самостійного опрацювання до кожної теми.

Матеріали методичних рекомендацій можуть бути використані здобувачами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, спеціальності 012 Дошкільна освіта в процесі вивчення дисципліни «Художня праця та основи дизайну», вихователями ЗДО, викладачами.

© Микуліна А. К., 2024

ЗМІСТ

ВСТУП	4	
1. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ХУДОЖНЯ ПРАЦЯ ТА ОСНОВИ ДИЗАЙНУ»	6	
1.1. Мета та завдання навчальної дисципліни	6	
1.2. Програма навчальної дисципліни	9	
II. РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ВИВЧЕННЯ КУРСУ	13	
2.1. Тематика лекційних занять та методичні рекомендації до їх вивчення	13	1
2.2. Рекомендації щодо підготовки практичних занять з курсу	23	
2.3. Завдання для самостійної роботи	31	
III. ФОРМИ І МЕТОДИ КОНТРОЛЮ	35	2
РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА	44	3
ДОДАТКИ	47	
		3

ВСТУП

«Художня праця з основами дизайну» обов'язкова навчальна дисципліною з циклу професійної підготовки для освітньо-професійної програм «Дошкільна освіта спеціальності 012 Дошкільна освіта для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Метою навчальної дисципліни є ознайомлення майбутніх педагогів з технологічними прийомами обробки різних матеріалів; формування необхідних практичних умінь і навичок виготовлення й художнього оформлення виробів; розвиток у здобувачів художнього сприйняття: здатність відчувати колір, форму, усвідомлення емоційної виразності об'єкта, вибір засобів відтворення образного змісту виробу, формування активності, самостійності, прагнення до творчості; розвиток естетичного смаку, формування естетичної культури здобувачів; розуміння особливостей організації занять з художньої праці та їхньої структури, а також раціональне поєднання теоретичної підготовки з уміньми розв'язувати практичні завдання курсу.

Дана навчальна дисципліна базується на сучасних знаннях галузевого законодавства та нормативно-інструктивних матеріалів у сфері дошкільної освіти; сучасних уявлень про тенденції, закономірності розвитку педагогіки та спрямована на вирішення прикладних завдань в галузі дошкільної освіти.

Програмою дисципліни передбачено низку форм роботи зі здобувачами: лекції та практичні заняття, різноманітні творчі завдання для практичної та самостійної роботи.

Семінарські та практичні заняття є логічним продовженням лекцій. Їхня мета: поглиблення, розширення, деталізація знань, якими здобувачі опанували під час лекцій; перевірка якості їх засвоєння, володіння майбутніми вихователями практичними вміннями та навичками безпосередньої роботи з дітьми та забезпечує поступову трансформацію пізнавальної діяльності у

професійно спрямовану; передбачає міждисциплінарну інтеграцію наукової, освітньої та інноваційної діяльності на основі компетентнісного підходу.

«Художня праця з основами дизайну» органічно пов'язана з дисциплінами: «Вступ до спеціальності», «Психологія», «Педагогіка», «Валеологія», «Психологія дитяча», «Педагогіка дошкільна», «Основи образотворчого мистецтва з методикою навчання дітей раннього та дошкільного віку», «Декоративне мистецтво з методикою навчання», поглиблює і деталізує розділи, пов'язані з формуванням знань, умінь і навичок майбутнього вихователя у процесі його підготовки до професійної діяльності в ЗДО.

Методичні рекомендації містять інформаційний обсяг навчальної дисципліни, рекомендації для вивчення тем лекцій, завдання для практичних занять та самостійної роботи здобувачів, яка складається з двох видів: репродуктивної для формування необхідних умінь і навичок технологічного характеру, та навчальної художньо-конструкторської творчості, яка стимулює ставлення творчої активності особистості майбутнього вихователя.

Контроль за видами діяльності здобувачів здійснюється шляхом поточного оцінювання знань, виконаних робіт, періодичним контролем після засвоєння ними завдань.

Формою підсумкового контролю є екзамен.

I. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ХУДОЖНЯ ПРАЦЯ ТА ОСНОВИ ДИЗАЙНУ»

1.1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Робочу програму навчальної дисципліни «Художня праця та основи дизайну» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, спеціальності 012 Дошкільна освіта, укладено відповідно до освітньо-професійної програми вищої освіти галузі знань 01 «Освіта / Педагогіка» спеціальності 012 «Дошкільна освіта» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є процес формування трудових вмінь та навиків у дошкільників на заняттях з художньої праці.

Міждисциплінарні зв'язки: вступ до спеціальності, валеологія, педагогіка, психологія, педагогіка дошкільна, основи образотворчого мистецтва з методикою навчання дітей раннього та дошкільного віку, декоративне мистецтво з методикою навчання, психологія дитяча.

Мета вивчення навчальної дисципліни – дати здобувачам спеціальні знання і практичні вміння, необхідні для керівництва художню працею дітей дошкільного віку та для організації естетичного оформлення ЗДО,

Основними завданнями вивчення дисципліни «Художня праця та основи дизайну» є:

- розвивати уміння працювати з різними матеріалами та використовувати різні техніки, добираючи відповідні засоби реалізації творчого задуму;
- формувати творчу особистість майбутнього вихователя, озброєння його знаннями, що дають змогу вводити дитину у світ практичної та духовної діяльності людини;
- розвивати потребу в реалізації власних творчих здібностей; розвивати творчу уяву, естетичну чутливість;

- навчати діставати задоволення від процесу та результатів своєї діяльності;
 - вправляти в умінні цінувати рукотворні вироби.
- Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі вищої освіти повинні:

знати:

- процес виробництва, властивості, види паперу, картону, ниток, пряжі та тканини;
- інструменти, матеріали і пристрої, необхідні для виготовлення різних виробів;
- елементи графічної грамоти;
- послідовність і способи виготовлення наочних посібників, іграшок, сувенірів тощо;
- безпечні прийоми роботи з інструментами;
- методичку організації художньої праці та гурткової роботи з дітьми дошкільного віку;
- особливість розвитку та види дизайну;
- вимоги щодо естетичного оформлення інтер'єру ЗДО.

уміти:

- користуватись інструментами і пристроями;
- читати ескізи, рисунки, самостійно складати ескізи;
- підбирати необхідні матеріали для виготовлення виробів;
- організувати робоче місце, дотримуватись правил безпечної праці і гігієни.
- планувати процес виготовлення виробів;
- виготовляти вироби за малюнком, зразком, описом, власним задумом;
- вміти складати конспекти занять, планувати роботу з художньої праці;
- вміти оформляти наочність, стенди, приміщення ЗДО

Прослуховування курсу забезпечить формування у здобувачів системи компетентностей, які є критеріями оцінки якості знань з курсу:

Компетентності:

Інтегральна: здатність розв'язувати типові спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності, що передбачає застосування теоретичних і практичних положень педагогічної науки й характеризується комплексністю та невизначеністю умов; нести відповідальність за результати своєї діяльності та діяльності інших осіб у педагогічних ситуаціях.

Компетентності загальні (КЗ)

КЗ-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

КЗ-5. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

КЗ-6. Здатність до міжособистісної взаємодії.

КЗ-7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

КЗ-8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

КЗ-9. Здійснення безпечної діяльності.

Компетентності спеціальні (фахові) (КС)

КС-1. Здатність працювати з джерелами навчальної та наукової інформації.

КС-17. Здатність нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах праці.

КС-20. Здатність до самоосвіти, саморозвитку, до безперервності в освіті для постійного поглиблення загальноосвітньої та фахової підготовки, перетворення набуття освіти в процес, який триває впродовж усього життя людини.

Результати навчання:

ПР-4. Розуміти і визначати особливості провідної – ігрової та інших видів діяльності дітей дошкільного віку, способи їх використання в розвитку, навчанні і вихованні дітей раннього і дошкільного віку.

ПР-12. Будувати цілісний освітній процес з урахуванням основних закономірностей його перебігу. Оцінювати власну діяльність як суб'єкта педагогічної праці.

ПР-22. Дотримуватись умов безпеки життєдіяльності дітей раннього і дошкільного віку.

1.2. Програмований зміст курсу

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. РОБОТА З ПАПЕРУ В ЗДО

Тема 1. Вступ. Предмет і завдання курсу

Місце курсу в навчальному плані. Правила техніки безпеки. Матеріали і інструменти для роботи з папером. Порядок користування з інструментами.

Організація роботи з художньої праці в ЗДО. Види та завдання, особливість її організації. Значення художньої праці на розвиток дошкільників. Методика організації занять з художньої праці в ЗДО.

Тема 2. Процес виробництва паперу. Види паперу та картону

Історія виникнення паперу. Процес виробництва паперу та картону. Розвиток паперової промисловості в Україні. Сучасні машини і обладнання паперових підприємств. Складові частини технічного процесу виробництва паперу. Властивості паперу. Сорти паперу, які використовуються в дошкільному закладі. Сорти картону.

Тема 3. Використання штампу, шаблону т трафарету в процесі обробки паперу та картону. Фарбування паперу

Підготовка матеріалів та інструментів для роботи з папером. Використання трафарету, штампу, шаблону, в практиці масового виготовлення в дошкільного закладу: наочних посібників, ігор, іграшок, костюмів до свят і творчих ігор. Фарбування паперу кольоровим клейстером, набризком, під «мармур» тощо. Приготування фарб для забарвлення паперу, способи їх нанесення на поверхню паперу.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. АПЛІКАЦІЯ ЗДО.

Тема 4. Поняття про аплікацію, її використання в роботі ЗДО

Матеріали для аплікаційних робіт: папір, природні матеріали. Матеріали для фону. Види аплікації. Правила виконання аплікації.

Декоративна аплікація. Виконання декоративної аплікації за мотивами українських орнаментів з використанням техніки «кант», виконання аплікацій за мотивами українського орнаменту.

Сюжетна аплікація. Послідовність виконання. Мозаїка з паперу. Аплікація шляхом обривання паперу

Тема 5. Витинанка – як вид декоративно-прикладного мистецтва.

Історія виникнення та використання витинанок на Україні. Вирізування візерунків за мотивами українських витинанок. Методика ознайомлення дошкільників з витинанками.

Тема 6. Аплікація з природних матеріалів

Матеріал, обробка і зберігання його. Інструменти і матеріали. Використання аплікації із природних матеріалів в дошкільному закладі. Засушування листя і квітів з збереженням природного забарвлення.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. КОНСТРУЮВАННЯ В ЗДО

Тема 7. Конструювання як вид діяльності дошкільників. Конструювання з паперу в ЗДО

Конструювання як вид діяльності дошкільників. Види конструювання і конструктивного матеріалу.

Складання іграшок із паперу з дітьми дошкільного віку. Складання виробів із паперу, складеного вдвоє, вчетверо, в різних напрямках. Організація дітей в ЗДО для виготовлення виробів з паперу. Конструювання об'ємних іграшок з паперу і картону в основі яких лежать геометричні форми.

Орігамі як вид мистецтва. Історія виникнення та розвиток орігамі. Вплив занять з орігамі на розвиток дошкільників. Матеріали та інструменти для роботи. Технологія виготовлення виробів в техніці орігамі.

Тема 8. Конструювання із природного матеріалу в ЗДО

Конструювання з природного матеріалу. Види природного матеріалу. Заготовка і зберігання природного матеріалу. Прийоми обробки. Конструювання із природного матеріалу в дошкільному закладі. Виготовлення виробів із природного матеріалу.

Тема 9. Конструювання із викидного матеріалу в ЗДО

Конструювання виробів із викидного матеріалу в ЗДО і їх використання. Матеріали і інструменти для конструювання. Декоративне оформлення виробів аплікацією. Використання виробів із викидних матеріалів в ЗДО.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4. ОБРОБКА ТКАНИН ТА НИТОК

Тема 10. Організація роботи з тканин та ниток в ЗДО

Техніка безпеки при роботі з інструментами. Знайомство з видами тканин. Особливості тканин в поздовжньому і поперечному напрямках.

Крій та пошиття різних виробів для ляльок.

Одяг для ляльок. Вимоги до пошиття одягу для ляльок. Вибір фасону в залежності від виду тканини і її малюнка. Виготовлення та пошиття лялькового одягу.

Тема 11. Виготовлення м'якої іграшки

Роль м'якої іграшки у всебічному розвитку та естетичному вихованні дітей. Використання м'якої іграшки в ролі ігрового матеріалу, на заняттях, в оформленні ЗДО. Матеріали та обладнання для виготовлення м'якої іграшки, процес виготовлення.

Тема 12. Вишивка та аплікація як види декоративно-прикладного мистецтва

Вишивка – стародавнє мистецтво оздоблення виробів.

Матеріал та обладнання для вишивки. Види декоративних швів, техніка їх виконання. Особливості української народної вишивки.

Види аплікації з тканини та ниток. Матеріал та обладнання для аплікації, способи підготовки тканин для аплікації. Використання аплікації в ЗДО під час підготовки свят. Техніка аплікації по тканині.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 5. ДИЗАЙН – МИСТЕЦТВО ФОРМУВАННЯ ЕСТЕТИЧНОГО СЕРЕДОВИЩА

Тема 13. Дизайн, передумови виникнення дизайну

Передумови зародження дизайну. Дизайн як творча діяльність. Особливості дизайну.

Види дизайну: промисловий дизайн, графічний дизайн, візаж, дизайн одягу, фітодизайн, дизайн середовища, екологічний дизайн. Характеристика різних видів дизайну.

Особливості фітодизайну. Екібана, як вид мистецтва. Використання елементів фітодизайну в оформленні приміщень.

Тема 14. Естетичне оформлення інтер'єру ЗДО

Оформлення інтер'єру дошкільного закладу. Принципи організації освітнього середовища.

Використання творів образотворчого мистецтва в оформленні дошкільного закладу.

Вимоги щодо оформлення приміщень групових кімнат, коридорів, залу, виставок дитячих робіт, куточків для батьків тощо.

Тема 15. Використання дизайну в ЗДО

Види та особливості графічного дизайну. Шрифти, види шрифтів. Використання графічного дизайну в оформленні ЗДО. Вимоги щодо оформлення стендів, стінгазет тощо.

Використання елементів дизайну в роботі з дошкільниками.

II. РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ВИВЧЕННЯ КУРСУ

2.1. Тематика лекційних занять та методичні рекомендації до їх вивчення

Тема 1. Предмет та завдання курсу. Організація художньої праці в ЗДО

План

1. Мета та завдання дисципліни «Художня праця та основи дизайну».
2. Художня праця в ЗДО. Види та завдання, особливості її організації.
3. Значення художньої праці на розвиток дошкільників.
4. Методика організації занять з художньої праці.
5. Вимоги техніки безпеки під час організації художньої праці.

Література:

[1, с.11-21; 3 с.5-10; 11]

Методичні рекомендації. Розглянути зміст, завдання і місце курсу в навчальному плані, особливості організації практичних робіт та виконання самостійної роботи.

Доцільно ознайомитись з поняттям «художня праця», особливостями організації з дошкільниками в ЗДО, видами, завданнями та змістом програми для дітей середньої та старшої груп.

Розкрити значення художньої праці на всебічний розвиток дитини-дошкільника. Познайомитись з структурою, специфікою використання методів і прийомів навчання під час організації різних видів і типів занять.

Розглянути правилами техніки безпеки під час організації занять з художньої праці, матеріалами і інструментами для роботи, порядок користування інструментами.

Особливість оцінювання практичних завдань та самостійної роботи здобувачів.

Тема 2. Процес виробництва паперу. Види паперу та картону

План

1. Історія виникнення паперу.
2. Процес виробництва паперу та картону.
3. Властивості паперу. Сорти паперу та картону, які використовуються в ЗДО.
4. Дотримання правил техніки безпеки під час роботи з папером.

Література:

[1, с.28-31; 2, с.18-22; 4, с.6-8; 175, с.33-39, 12, с.22-31].

Методичні рекомендації. Рекомендовано ознайомитись з історією виникнення паперу, властивостями різних матеріалів для письма, які використовувались в данні часи, із способом виготовлення першого паперу Цай Лунем, із розвитком паперової промисловості. Дізнатись про складові частини технічного процесу виробництва паперу та картону на сучасних комбінатах.

Охарактеризувати сорти паперу та картону, вивчити фізичні та механічні властивості паперу.

Розглянути правила техніки безпеки при користуванні з ножицями та іншими інструментами для роботи.

Тема 3. Використання штампу, шаблону т трафарету в процесі обробки паперу та картону. Фарбування паперу

План

1. Використання трафарету, штампу, шаблону, в практиці масового виготовлення в дошкільному закладі: наочних посібників, ігор, іграшок, костюмів до свят і творчих ігор.
2. Фарбування паперу кольоровим клейстером, набризком, під «мармур» та іншими способами.
3. Приготування фарб для забарвлення паперу, способи їх нанесення на поверхню паперу.

Література:

[1, с.11-21; 3. с.11-14, 15].

Методичні рекомендації. Рекомендовано дізнатись про використання трафарету, штампу, шаблону в практиці масового виготовлення виробів у промисловості, а також в роботі ЗДО під час виготовлення наочних посібників, ігор, іграшок, костюмів до свят і творчих ігор. Засвоїти поняття «трафарет», «штамп», «шаблон», способи та матеріали для їх виготовлення.

Познайомитись із різними способами фарбування паперу (кольоровим клейстером, набризком, під «мармур», заваркою чаю, кофе тощо), інструментами та приладдям, приготуванням фарб для забарвлення паперу, способи їх нанесення на поверхню.

Тема 4. Поняття про аплікацію, її використання в роботі ЗДО

План

1. Матеріали для аплікаційних робіт: папір, природні матеріали. Матеріали для фону.
2. Види аплікації. Правила виконання аплікації.
3. Декоративна аплікація. Особливості аплікацій за мотивами українського орнаменту.
4. Сюжетна аплікація. Послідовність її виконання.
5. Мозаїка з паперу.

Література:

[2, с.22-28; 4, с.6-8; 175, с.33-39, 10, с.15-21].

Методичні рекомендації. Рекомендовано ознайомитись з аплікацією як видом зображувальної техніки, історією її виникнення, особливостями та використанням в роботі ЗДО, матеріалами для аплікаційних робіт. Вміти розрізняти і аналізувати різні види аплікації. Знати правила виконання аплікаційних робіт.

Знати характерні особливості декоративної аплікації, способи виконання техніки «кант», розрізання по наміченій лінії з відсуванням деталей, вирізування частини зображення і підклеювання підкладки тощо. Ознайомитись з виконанням декоративної аплікації за мотивами українських орнаментів на різних формах.

Знати послідовність виконання сюжетної аплікації.

Рекомендовано ознайомитись з мозаїкою з паперу та способом виконання аплікації шляхом обривання паперу

Тема 5. Витинанка – як вид декоративно-прикладного мистецтва.

План

1. Історія виникнення та використання витинанок на Україні.
2. Техніка виконання витинанок
3. Вирізування візерунків за мотивами українських витинанок.
4. Методика ознайомлення дошкільників з витинанками.

Література:

[3, с.35-45; 4, с.6-8; 5, с.33-39, 15, с.34-51].

Методичні рекомендації. Рекомендовано ознайомитись з історією виникнення та використання витинанок на Україні, матеріалами та інструментами для витинання, різними видами та технікою виконання витинанок. Розглянути і проаналізувати витинанки за мотивами українських орнаментів.

Дізнатись про методику ознайомлення дошкільників з витинанками, організацією гуртка «Витинанка» та навчання вирізуванню простих витинанок на заняттях.

Тема 6. Аплікація з природних матеріалів

План

1. Аплікація з природних матеріалів.
2. Матеріал, обробка і зберігання його. Інструменти і матеріали. Використання аплікації із природних матеріалів в ЗДО.
3. Засушування листя і квітів з збереженням природного забарвлення.
4. Організація роботи з засушеними рослинами з дошкільників.

Література:

[1, с.95-104; 2, с.28-45; 4, с.31-46, 5, с.63; 6].

Методичні рекомендації. Рекомендовано ознайомитись з

флористикою як видом мистецтва, її видами та характерними особливостями. Засвоїти поняття «флористика», «флоромозаїка».

Знати природні матеріали для аплікації, інструменти та додаткові матеріали, способи засушування листя і квітів із збереженням їх природного забарвлення, підготовки соломи до аплікації.

Ознайомитись з особливостями організації аплікації із природних матеріалів в ЗДО, змістом і завданнями програми.

Тема 7. Конструювання як вид діяльності дошкільників. Конструювання з паперу в ЗДО. Орігамі як вид мистецтва

План

1. Конструювання як вид діяльності дошкільників. Види конструювання і конструктивного матеріалу.
2. Складання іграшок із паперу з дітьми дошкільного віку.
3. Історія виникнення та розвиток орігамі.
4. Вплив занять з орігамі на розвиток дошкільників.
5. Технологія виготовлення виробів в техніці орігамі.

Література:

[3, с.114-123; 5, с.38-50; 7, 9, с.61].

Методичні рекомендації. Рекомендовано ознайомитись з конструюванням як видом діяльності дошкільників, його типами (технічне та художнє) та видами, матеріалами і інструментами для конструювання. Знати визначення поняття «конструювання».

Дізнатись про організацію конструювання з паперу в середній та старшій групі, завданнями програми, змістом навчання, прийомами складання паперу та виготовлення об'ємних виробів та іграшок. Знати способи виготовлення виробів із паперу складеного вдвоє, вчетверо, в різних напрямках та за викройкою.

Ознайомитись з орігамі як видом мистецтва, історією виникнення та розвитком мистецтва орігамі на сучасному етапі. Розкрити вплив занять з конструювання виробів способом орігамі на розвиток дошкільників.

Тема 8. Конструювання із природного матеріалу в ЗДО

План

1. Конструювання з природного матеріалу в ЗДО. Зміст та завдання навчання.
2. Види природного матеріалу. Заготовка і зберігання природного матеріалу.
3. Прийоми обробки та виготовлення виробів з природного матеріалу в ЗДО.
4. Особливості навчання дітей різного віку

Література:

[1, с.295-304; 377-383; 2, с.28-45; 4, с.3-6, 5с.93; 9,с.19-22, 24, с.14-16].

Методичні рекомендації. Рекомендовано ознайомитись з організацією конструювання з природного матеріалу в дошкільному закладі, з впливом на всебічний розвиток дошкільників. Дізнатись про види природного матеріалу, його заготовку та зберігання, прийоми обробки та способи виготовлення виробів.

Проаналізувати завдання і зміст навчання конструюванню із природного матеріалу дітей середньої та старшої груп, ускладнення в методиці навчання.

Тема 9. Конструювання із викидного матеріалу в ЗДО

План

1. Конструювання виробів із промислових відходів в ЗДО і його використання.
2. Види викидного матеріалу. Особливості обробки.
3. Особливості навчання роботи із викидним матеріалом дітей різного віку.

Література:

[1, с.295-304; 377-383; 2, с.28-45; 4, с.3-6, 5с.93; 9,с.19-22, 24, с.14-16].

Методичні рекомендації. Рекомендовано дізнатись про викидні матеріали, їх види, механічні та фізичні властивості, особливості та способи обробки, з'єднання частин, використання в

роботи з дошкільниками та в оформленні ЗДО.

Ознайомитись зі змістом, завданнями, методами і прийомами навчання конструюванню виробів із викидних матеріалів з дошкільниками середньої та старшої груп. Знати способи та послідовність виготовлення виробів з готових форм, поролону, пінопласту, пластмасових матеріалів, фольги тощо, матеріали і інструменти для їх обробки, особливості організації занять з дітьми різного віку.

Тема 10. Організація роботи з тканин та ниток в ЗДО

План

1. Види тканин та процес їх виготовлення. Особливості тканин в повздовжньому і поперечному напрямках.
2. Організація навчання роботи з тканини та ниток в ЗДО.
3. Техніка безпеки при роботі з інструментами.
4. Одяг для ляльок. Вимоги до пошиття одягу для ляльок

Література:

[1, с.71-87; 2, с.28-45; 5, с.33-133; 22, с.22-41].

Методичні рекомендації. Рекомендовано ознайомитись з волокнистими матеріалами, нитками, пряжею, тканинами, їх видами, способами виготовлення, призначенням. Знати процес виготовлення пряжі на прядильних комбінатах, тканини на ткацьких фабриках, особливостями тканин в повздовжньому і поперечному напрямках.

Дізнатись про крій та пошиття різних виробів, створення викроєм-лекал, процес розмітки матеріалу в залежності від виробу.

Знати особливості організації роботи з тканини та ниток в роботі з дітьми в ЗДО, ускладнення завдань, змісту навчання. Знати правила техніки безпеки при роботі з інструментами під час шиття, вимоги до пошиття виборів.

Тема 11. Виготовлення м'якої іграшки

План

1. Роль м'якої іграшки в естетичному вихованні дітей.
2. Використання м'якої іграшки в ролі ігрового матеріалу, на

- заняттях в ЗДО.
3. Види та способи виготовлення м'якої іграшок.
 4. Матеріали та обладнання та процес виготовлення м'якої іграшки.

Література:

[1. с.87-95; 2, с.45-62; 6, с.50-101; 16].

Методичні рекомендації. Рекомендовано розкрити роль м'якої іграшки у всебічному розвитку та естетичному вихованні дітей. Знати види м'яких іграшок. Показати особливість використання м'якої іграшки в ролі ігрового матеріалу, на заняттях, в оформленні інтер'єру ЗДО.

Знати види матеріалів та інструменти для виготовлення м'якої іграшки, послідовність її виконання, способи оздоблення.

Вміти виконувати і характеризувати послідовність виконання види ручних швів, які використовують при пошитті іграшки.

Тема 12. Вишивка та аплікація як види декоративно-прикладного мистецтва

План

1. Вишивка – стародавнє мистецтво оздоблення виробів.
2. Історія виникнення та особливості української вишивки.
3. Види аплікації з тканини та ниток.
4. Техніка виконання аплікації по тканині

Література:

[1. с. 87-95; 2, с. 28-45; 5, с.33-133; 22, с.42-51].

Методичні рекомендації. Рекомендовано засвоїти поняття «вишивка», аплікація з тканини». Ознайомитись з вишивкою як стародавнім мистецтвом оздоблення виробів, з історією виникнення та особливостями української народної вишивки, видами орнаментів, технік виконання вишитих виробів, матеріал та обладнанням для вишивки.

Вміти розрізняти і виконувати різні види декоративних швів, знати техніку їх виконання.

Познайомитись з видами аплікації з тканини та ниток,

матеріали та обладнання для виконання Знати способи підготовки тканини для аплікації, різні техніки виконання аплікації з тканин, ниток та інших текстильних матеріалів.

Тема 13.. Дизайн, передумови виникнення дизайну. Види дизайну

План

1. Поняття про дизайн.
2. Передумови зародження дизайну.
3. Дизайн як творча діяльність.
4. Види та характеристика різних видів дизайну.

Література:

[2, с. 85-92;7; 8 с.54-96; 12; 13; 14;18].

Методичні рекомендації. Рекомендовано засвоїти визначення поняття «дизайн», його характерні риси та види. Ознайомитись з передумовами зародження та історією розвитку дизайну.

Розкрити роль дизайну як творчу діяльність у формуванні оточення людини,

Вміти характеризувати види дизайну: промисловий дизайн, графічний, книжковий, дизайн середовища, еко-дизайн, дизайн одягу, макіяж, арт-дизайн тощо.

Розкрити особливості фітодизайну, використання її елементів в оформленні приміщень.

Тема 14. Естетичне оформлення інтер'єру ЗДО.

План

1. Естетичне оформлення інтер'єру ЗДО
2. Принципи оформлення приміщень ЗДО
3. Створення розвивального середовища для розвитку дітей.
4. Використання творів мистецтва в оформленні приміщень ЗДО

Література:

[2, с. 85-92;7; 8 с.54-96; 12; 13; 14;18].

Методичні рекомендації. Рекомендовано ознайомитись з естетичним оформленням інтер'єру дошкільного закладу, завданнями, вимогами та принципами організації розвивального освітнього середовища в ЗДО.

Розглянути вимоги щодо оформлення приміщень групових кімнат, коридорів, залу, виставок дитячих робіт, куточків для батьків тощо.

Визначити місце і роль творів образотворчого мистецтва в естетичному оформленні дошкільного закладу

Тема 15. Використання дизайну в ЗДО

План

1. Види та особливості графічного дизайну.
2. Використання графічного дизайну в оформленні ЗДО.
3. Вимоги щодо оформлення стендів, стінгазет тощо.
4. Використання дизайн-освіти в ЗДО

Література:

[2, с. 85-92;7; 8 с.54-96; 12; 13; 14;18].

Методичні рекомендації. Рекомендовано ознайомитись видами і особливостями графічного дизайну та його використанням в оформленні ЗДО. Розглянути вимоги щодо оформлення стендів, стінгазет, наочних посібників, вітальних листівок тощо.

Познайомитись з дизайном для дітей, з поняттям «дизайн-освіта та його використанням в дошкільному закладі.

2.2. Рекомендації щодо підготовки практичних занять з курсу

Тема 1. Організація художньої праці в ЗДО

(Семінарське заняття)

План

1. Художньої праці в ЗДО, види та особливості організації занять.
2. Значення занять з художньої праці на розвиток дошкільників.
3. Методика організації занять з художньої праці з дошкільниками.
4. Дотримання правил техніки безпеки в роботі з дітьми на заняттях з художньої праці.

Питання для обговорення:

1. Яка основна мета та завдання курсу «Художня праця та основи дизайну».
2. Охарактеризуйте художню працю як вид дитячої продуктивної діяльності, її види, завдання навчання та умови, необхідні для організації занять.
3. Покажіть вплив художньої праці на всебічний розвиток особистості дошкільника.
4. Покажіть ускладнення завдань та змісту навчання в різних групах.
5. Яка структура та методика організації занять з художньої праці з дошкільниками.
6. Які матеріали і інструменти використовують для художньої праці,
7. Назвіть правила техніки безпеки при організації занять з художньої праці з дітьми.

Тема 2. Процес виробництва паперу

(Практичне заняття)

План

1. Історія виникнення та процес виробництва паперу.
2. Вивчення властивостей паперу.
3. Складання колекцій видів паперу та картону.

Питання для повторення

1. Що таке папір?

2. Яка історія виникнення паперу?
3. Як розвивалась паперова промисловість?
4. Які є етапи процесу виробництва паперу та картону?
5. Назвіть властивості паперу і картону.
6. Які сорти паперу та картону використовуються в ЗДО?

Навчально-дослідницькі завдання:

1. Зібрати інформацію про папір і зразки видів паперу (газетний, книжково-журнальний, картографічний, креслярський, альбомний, малювальний, кольоровий тощо).
2. Дослідити властивості паперу.
3. Проаналізувати сорти паперу та картону.

Тема 3. Виготовлення трафарету, штампа, шаблону
(Практичне заняття)

План

1. Поняття про трафарет, штамп, шаблон та їх використання в промисловості та роботі ЗДО.
2. Технологія виготовлення трафарету, штампа, шаблону.
3. Вироблення навичок набивки зображення через трафарет, друкування штампами, використання шаблону.

Питання для повторення

1. Охарактеризуйте трафарет, штамп, шаблон.
2. Яка технологія виготовлення трафарету, штампа, шаблону, які використовують матеріали та інструменти?
3. Як використовують трафарет, штамп, шаблон в промисловості та роботі ЗДО?

Навчально-практичні завдання

1. Виготовити зразки шаблону, трафарету та штампа.
2. Виконання предметних та декоративних зображень за допомогою шаблону, трафарету та штампа.

Тема 4. Навчання аплікації з паперу
(Практичне заняття)

План

1. Аплікація, історії виникнення та її види.
2. Способи виконання аплікації з паперу.
3. Декоративна аплікація та її використання в ЗДО.
4. Виконання декоративної аплікації, орнаментів за мотивами українського орнаменту та в техніці «кант».

Питання для повторення

1. Розкрийте поняття аплікація, назвіть її особливості.
2. Як виникла аплікація?
3. Які знаєте види аплікації?
4. Назвіть способи виконання аплікації з паперу.
5. Які особливості декоративної аплікації?

Навчально-практичні завдання:

1. Аналіз різних видів аплікацій.
2. Вирізування предметів симетричної і форми з паперу, складеного навпіл, гармошкою, в декілька раз.
3. Виконання декоративної аплікації за мотивами українських орнаментів з використанням техніки «кант», розрізання по наміченій лінії та відсування деталей на відстані.

Тема 5. Витинанка – як вид декоративно-прикладного мистецтва

(Практичне заняття)

План

1. Історія виникнення та використання витинанок в Україні.
2. Технологія виконання витинанок.
3. Вирізування різних видів витинанок.
4. Складання конспектів занять по ознайомленню дошкільників з витинанками.

Питання для повторення

1. Розкрийте поняття «витинанка», та назвіть матеріали і інструменти для її виготовлення.
2. Як виникла витинанка в Україні?
3. Де використовували витинанки в давнину і сьогодні?
4. Яка техніка виконання витинанок?

Навчально-практичні завдання:

1. Аналіз різних витинанок.
2. Вирізування витинанок в смузі. квадраті, крузі тощо.

Тема 6. Сюжетна аплікація, види та способи виконання (Практичне заняття)

План

1. Сюжетна аплікація.
2. Послідовність виконання сюжетної аплікації.
3. Мозаїка як вид мистецтва.

Питання для повторення

1. Чим характерна сюжетна аплікація?
2. Яка послідовність виконання сюжетної аплікації?
3. Розкрийте поняття «мозаїка», її використання та способи виконання.
4. Як виконувати аплікацію шляхом обривання паперу?

Навчально-практичні завдання:

1. Виконати сюжетну тематичну аплікацію на тему: «Рідний край» або ілюстрацію казки.

Тема 7. Виконання аплікації з природних матеріалів (Практичне заняття)

План

1. Збір та підготовка природних матеріалів для аплікацій.
2. Способи виконання аплікації із засушених рослин, соломи, насіння.
3. Виконання предметних, декоративних та сюжетних аплікацій з природних матеріалів.

Питання для повторення

1. Який матеріал використовується для аплікації з природних матеріалів?
2. Коли збирають і як заготовляють природній матеріал?
3. Назвіть способи засушування рослин та підготовки соломи для аплікації.
4. Назвіть способи виконання аплікації із засушених рослин, соломи, насіння.
5. Що таке «флористика», флоромозаїка»?

Навчально-практичні завдання:

1. Виконати предметну, декоративну та сюжетну аплікації із засушеного листа, квітів, насіння.

Тема 8. Конструювання робіт з паперу різними способами (Практичне заняття)

План

1. Конструювання як вид діяльності дошкільників.
2. Способи конструювання виробів із паперу.
3. Орігами, способи виготовлення виробів.
4. Конструювання об'ємних іграшок з паперу
5. Методика проведення занять у різних вікових групах.

Питання для повторення

1. Розкрийте поняття «конструювання».
2. Охарактеризуйте конструювання як вид діяльності дошкільників.
3. Назвіть види і типи конструювання.
4. Яка особливість навчання дошкільників конструюванню з паперу?
5. Як ускладнюються завдання з конструювання з паперу в середній та старшій групах?
6. Які є способи конструювання виробів із паперу?

Навчально-практичні завдання:

1. Складання іграшок з паперу складеного вдвоє, вчетверо (листівка, автобус, ширма).
2. Складання іграшок із паперу квадратної форми, складеного по діагоналі (палатка, кошик, вітряк).
3. Складання іграшок із паперу прямокутної форми шляхом багаторазового згинання в різних напрямках (стаканчик, стріла, човник).
4. Виготовлення об'ємних іграшок.

Тема 9. Конструювання з природного матеріалу (Практичне заняття)

План

1. Конструювання з природного матеріалу в ЗДО
2. Заготовка і зберігання природного матеріалу для конструювання, прийомами його обробки.
3. Виготовлення виробів із горіхів, яєчної шкарлупи.
4. Конструювання птахів, тварин із шишок, каштанів, жолудів.

Питання для повторення

1. Який природний матеріал використовується для конструювання з природного матеріалу в ЗДО?
2. Як впливає конструювання з природного матеріалу на розвиток дошкільників?
3. Як ускладнюються завдання по конструюванню з природного матеріалу в середній та старшій групах?
4. Яка послідовність навчання дошкільників?

Навчально-практичні завдання:

1. Виготовлення виробів із горіхів, яєчної шкарлупи.
2. Конструювання птахів, тварин із шишок, каштанів, жолудів.
3. Виконання колективної роботи з природного матеріалу.

Тема 10. Конструювання іграшок із викидного матеріалу (Практичне заняття)

План

1. Конструювання іграшок із викидного матеріалу.
2. Матеріали і інструменти для конструювання.
3. Послідовність виконання виробів з різних матеріалів.
4. Виготовлення меблів, іграшок-сувенірів із сірникових коробок

Питання для повторення

1. Який матеріал відноситься до викидного?
2. Які матеріали і інструменти використовують для конструювання із викидного матеріалу?
3. Як ускладнюються завдання в середній та старшій групах?

Навчально-практичні завдання:

1. Виготовлення меблів, іграшок-сувенірів із сірникових та інших коробок.

2. Виготовлення казкових героїв із поролону чи пінопласту.

Тема 11. Виготовлення м'якої іграшки

(Практичне заняття)

План

1. Організація роботи з тканини та ниток в ЗДО.
2. Крій та пошиття виробів. Види швів, які використовують при пошитті. Технологія пошиття.
3. Підбір матеріалів та пошиття м'якої іграшки.

Питання для повторення

1. Які є види тканин та ниток, як їх виготовляють?
2. Як організовується робота з тканиною та нитками під час художньої праці з дошкільниками?
3. Охарактеризуйте поняття «крій» та «шиття».
4. Які види швів використовують при пошитті виробів.
5. Яка послідовність пошиття м'якої іграшки?

Навчально-практичні завдання:

1. Підбір матеріалів, викроювання деталей м'якої іграшки.
2. Пошиття та оформлення м'якої іграшки.

Тема 12. Виконання аплікації з тканини та ниток

(Практичне заняття)

План

1. Види та способи аплікації з тканини та ниток.
2. Використання аплікації в дошкільному закладі.
3. Виконання сюжетної чи предметної аплікації з тканини та ниток

Питання для повторення

1. Проаналізуйте види та способи аплікації з тканини та ниток.
2. Як підготувати тканину для аплікації?
3. Яка послідовність виконання роботи з тканини та ниток?
4. Як використовується аплікації в ЗДО?

Навчально-практичні завдання:

1. Виконання сюжетної чи предметної аплікації з тканини та ниток.

Тема 13. Вишивка. Вишивання серветок

(Практичне заняття)

План

1. Історія виникнення та особливості української вишивки
2. Матеріали та обладнання для вишивки.
3. Види декоративних швів.
4. Оздоблення вишивкою серветки, одягу для ляльок.

Питання для повторення

1. Проаналізувати вишивку і аплікацію як стародавнє мистецтво оздоблення виробів.
2. Яка історія виникнення української вишивки?
3. Які особливості орнаментів та технік вишивання?
4. Назвіть матеріали та обладнання для вишивання.
5. Охарактеризуйте види декоративних швів.

Навчально-практичні завдання:

1. Підбір візерунку для вишивки.
2. Оздоблення вишивкою серветки, одягу для ляльок.

Тема 14. Використання дизайну в естетичному оформленні інтер'єру ЗДО

(Семінарське заняття)

План

1. Виникнення та розвиток дизайну. Творчість у дизайні.
2. Характеристика видів дизайну.
3. Вимоги до оформлення дошкільного закладу.
4. Складання ескізів оформлення стендів та наочних посібників для ЗДО.

Питання для обговорення:

1. Розкрийте сутність поняття «дизайн».
2. Як виник та розвивався дизайн?
3. Охарактеризуйте дизайн як творчу діяльність.
4. Розкрийте характерні особливості дизайну.
5. Перелічіть та охарактеризуйте види дизайну.
6. Назвіть вимоги до естетичного оформлення дошкільного закладу.

7. Які особливості створення розвивального середовища в ЗДО?

Навчально-практичні завдання:

1. Складання ескізів оформлення стендів та наочних посібників для ЗДО.

15. Контрольний захід: контрольна робота.

1.3. Завдання для самостійної роботи

Тема 1. Вступ. Предмет і завдання курсу. Організація художньої праці в ЗДО

1. Розкрити питання письмово: «Організація занять з художньої праці в ЗДО».
2. Виготовити та оформити папку для художньої праці.

Тема 2. Процес виробництва паперу. Види паперу та картону

1. Написати повідомлення на одну із тем:
 - Історія виникнення та виробництво паперу.
 - Розвиток паперової промисловості.
 - Види та сорти паперу і картону.
2. Скласти колекцію зразків різних сортів паперу і картону.

Тема 3. Використання штамбу, шаблону та трафарету в процесі обробки паперу та картону. Фарбування паперу

1. Виготовити трафарети для оздоблення вітальної листівки.
2. Виконати роботу з використанням штамбу, шаблону чи трафарету.
3. Скласти колекцію фарбованого паперу.

Тема 4. Поняття про аплікацію, її використання в роботі ЗДО.

1. Написати повідомлення на одну із тем:
 - Аплікація як вид мистецтва.

- Використання аплікації в роботі ЗДО.
 - Мозаїка в мистецтві.
 - Декоративна аплікація за мотивами українського народного орнаменту.
2. Виготовити аплікацію способом мозаїки.

Тема 5. Витинанка – як вид декоративно-прикладного мистецтва

1. Написати реферати, повідомлення чи підготувати презентацію на теми:
 - Витинанка – як вид декоративно-прикладного мистецтва.
 - Історія української витинанки.
2. Виконати витинанок за мотивами українських розписів.
3. Виконати витинанку сюжетного характеру.

Тема 6. Аплікація з природних матеріал

1. Написати реферат, повідомлення чи підготувати презентацію на тему:
 - Флористика як вид декоративно-прикладного мистецтва,
 - Флоромозаїка як техніка виконання робіт з природного матеріалу.
2. Виконати аплікацію з соломи.
3. Виконати роботу в техніці флоромозаїки.

Тема 7. Конструювання як вид діяльності дошкільників. Конструювання з паперу в ЗДО. Орігамі як вид мистецтва

1. Написати повідомлення на одну із тем:
 - Особливості конструктивної діяльності дошкільників.
 - Історія виникнення та розвитку орігамі.
2. Виконати роботу в техніці орігамі.
3. Виготовити об'ємні іграшки з паперу чи картону.

Тема 8. Конструювання із природного матеріалу в ЗДО

1. Написати конспект заняття по виготовленню виробу з природного матеріалу для дітей середньої та старшої групи.
2. Виконати сюжетну композицію з природних матеріалів: шишок, каштанів, жолудів, черепашок тощо.

Тема 9. Конструювання із викидного матеріалу в ЗДО

1. Виконати іграшки з викидних матеріалів.
2. Виготовити сувеніри з покладькового матеріалу для оформлення приміщень ЗДО.

Тема 10. Організація роботи з тканини та ниток в ЗДО

1. Написати повідомлення на тему: «Виробництво тканин та інших текстильних матеріалів».
2. Законспектувати матеріал: «Види тканин, процес їх виробництва та використання».
3. Пошити одяг для ляльки.

Тема 11. Виготовлення м'якої іграшки.

1. Розкрити питання письмово:
 - Педагогічна цінність м'якої іграшки.
2. Пошити атрибути для пальчикового театру.

Тема 12. Вишивка та аплікація як види декоративно-прикладного мистецтва

1. Написати повідомлення на тему:
 - Вишивка як вид декоративно-прикладного мистецтва.
 - Історія виникнення української вишивки.
 - Аплікація з тканини, способи виконання.
2. Вишити серветку чи рушничок для іграшкового куточка.

Тема 13. Дизайн, передумови виникнення дизайну. Види дизайну

1. На основі вивчення матеріалів Internet-джерел скласти

відеодобірку на одну із запропонованих тем:

- Види дизайну.
- Промисловий дизайн.
- Дизайн книги
- Ландшафтний дизайн,
- Дизайн одягу.
- Дизайн інтер'єру тощо

Тема 14. Естетичне оформлення інтер'єру ЗДО.

Графічний дизайн

1. Підготувати інформацію: Поліграфія. Процес виготовлення книги.
2. На основі вивчення матеріалів Internet-джерел скласти відеодобірку на одну із запропонованих тем:
 - Сучасні тенденції дизайну для дітей
 - Дизайн території ЗДО,
 - Дизайн інтер'єру ЗДО
 - Дизайн стендового обладнання групових кімнат ЗДО .

Тема 15. Використання дизайну в ЗДО

1. Виконати план інтер'єру дошкільного закладу, в якому були б передбачені всі її необхідні компоненти.
2. Написати консультацію для батьків «Як естетично оформити кімнату дитини»
3. Виконати ескіз оформлення інтер'єру на одну із тем:
 - Оформлення сцени до свята.
 - Оформлення кутка для батьків.
 - Стенд для дитячих робіт.
 - Оформлення альбому.
 - Оформити вітальну листівку до одного з свят.

III. ФОРМИ І МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

При вивченні курсу «Художня праця т основи дизайну» для активізації навчально-пізнавальної діяльності здобувачів, викладачем можуть використовуватися спеціальні методи: лекції, проблемні лекції, практичні заняття, презентації з використанням проектору, робота в малих групах, семінари-диспути, навчальні дискусії, аналіз життєвих ситуацій, частково-пошукова група методів, дослідницькі тощо.

Методи контролю

Поточний контроль проводиться науково-педагогічними працівниками на всіх видах аудиторних занять. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки здобувачів освіти до виконання конкретної роботи. Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотного зв'язку між науково-педагогічними працівниками та здобувачами у процесі навчання, забезпечення управління навчальною мотивацією здобувачів. Інформація, одержана при поточному контролі, використовується як науково-педагогічним працівником для коригування методів і засобів навчання, так і здобувачами для планування самостійної роботи. Поточний контроль може проводитися у різних формах, які є найбільш відповідними до навчального матеріалу, що оцінюється таким чином: усне опитування, тестовий або письмовий експрес-контроль на практичних заняттях та лекціях, виступ здобувача із доповіддю або повідомленням, участь у обговоренні питань на семінарських заняттях, тестування тощо. Форми проведення поточного контролю та критерії оцінки рівня знань визначаються кафедрою. Результати поточного контролю (поточна успішність) є основною інформацією для визначення поточної оцінки, при проведенні заліку і враховуються науково-педагогічним працівником при визначенні підсумкової оцінки з даної дисципліни.

Методи поточного контролю – це оцінювання навчальних досягнень здобувача протягом навчального семестру за національною чотирибальною шкалою усіх видів аудиторної роботи (практичні заняття, самостійна робота). Поточний контроль відображає поточні навчальні досягнення здобувача в освоєнні програмного матеріалу дисципліни і спрямований на необхідне

корегування самостійної роботи здобувача. Сюди входить: методи усного контролю – бесіда, розповідь здобувача, роз’яснення. Основою усного контролю слугує монологічна відповідь здобувача (у підсумковому контролі це більш повний, системний виклад) або запитально-відповідна форма – бесіда, у якій викладач ставить запитання і чекає відповіді здобувача. Усний контроль, як поточний, проводиться на кожному занятті в індивідуальній, фронтальній або комбінованій формі, можуть застосовуватися дидактичні картки, ігри, технічні засоби.

Поточний контроль здійснюється викладачами, які ведуть лекційні та семінарські (практичні) заняття. Викладач розробляє чіткі критерії оцінювання всіх видів навчальної роботи у комплексному контролі знань, доводить їх до відома здобувачів на початку модулю.

Поточний контроль основної частини матеріалу дисципліни рекомендується завершувати не пізніше передостаннього навчального тижня семестру.

Форми та порядок оцінювання знань аудиторної роботи здобувачів пропонує викладач-лектор (керівник курсу) за участю викладачів, які ведуть семінарські (практичні) заняття. Поточна аудиторна діяльність здобувача оцінюється за чотирибальною (національною) шкалою.

Поточний контроль аудиторної роботи рекомендується здійснювати за такими критеріями:

Тест (тест досягнень, тематичне тестування) – це набір стандартизованих завдань з визначеного матеріалу, який встановлює ступінь засвоєння його здобувачами. Перевага тестів у їх об’єктивності, тобто незалежності перевірки та оцінки знань від викладача.

Критерії оцінювання тестових завдань є:

«Відмінно» - 100% - 90% вірних відповідей

«Добре» - 89% - 75% вірних відповідей

«Задовільно» - 74% - 60% вірних відповідей

«Незадовільно» - до 60% вірних відповідей

Методи письмового контролю - забезпечують глибoku і всебічну перевірку засвоєння. У письмовій роботі здобувачу

необхідно показати і теоретичні знання, і вміння застосовувати їх для розв'язування конкретних задач, психологічних ситуацій.

Критерії оцінювання письмової роботи здобувачів є:

«Відмінно» - виставляється за повну, правильну і обґрунтовану відповідь в письмовій формі. Студент оволодів понятійним апаратом, уміє конкретизувати теоретичні положення, виділяє суттєве в навчальному матеріалі, відповідає логічно, послідовно, уміє впевнено використовувати засвоєні способи дій в нових ситуаціях, типових, варіативних чи нестандартних.

«Добре» - показник хорошої успішності, її виставляють за правильну обґрунтовану відповідь, з якої видно, що студент розуміє теоретичний матеріал і володіє навиками і вміннями самостійної навчально-пізнавальної діяльності, допускаючи при цьому деякі несуттєві неточності під час виконання письмової роботи.

«Задовільно» - показник задовільної успішності. Вона свідчить про те, що знання мають розрізнений, фрагментарний характер, що здобувач здатний відтворити певну суму фактичних знань (іноді не усвідомлюючи в цілому їх глибини, узагальненості) і використовує засвоєні способи дій в нестандартних умовах за зразком.

«Незадовільно» - виставляється за неправильну відповідь, яка не відповідає змісту вивченого матеріалу і свідчить про нерозуміння його основних положень. В письмових відповідях мають місце грубі помилки.

Методи усного контролю – бесіда, розповідь здобувача, роз'яснення. Основою усного контролю слугує монологічна відповідь здобувача (у підсумковому контролі це більш повний, системний виклад) або запитально-відповідальна форма – бесіда. Усний контроль, як поточний, проводиться на кожному занятті в індивідуальній, фронтальній або комбінованій формі, можуть застосовуватися дидактичні картки, ігри, технічні засоби.

Виконання практичних робіт: ситуаційна рольова гра, імітація, що визначає рівень його знань, умінь з предмету, і ставлення до навчання, ступінь його пізнавальної активності, свідомості, і вміння мислити, розв'язувати самостійно різноманітні

завдання. Для практичних занять залежно від обсягу дисципліни, кількості аудиторних годин, відведених на цей вид роботи, кількості питань з тем занять, виходячи з обґрунтованих фізіологічних норм навчального навантаження здобувача, викладачем для кожного здобувача, встановлюється обов'язковий мінімум виступів на семінарських заняттях у семестрі і мінімальна кількість виступів з обговореннями поставлених питань (участь у дискусіях); виконання в повному обсязі аудиторної роботи, обов'язкових завдань СРС.

Критерії оцінювання здобувача на практичних заняттях є:

«Відмінно» - прояв декількох видів активності на занятті: виступ із повідомленням, відповіді на запитання викладача, участь у дискусіях та обговоренні матеріалу тощо.

«Добре» - прояв двох видів активності на занятті: виступ із повідомленням, відповіді на запитання викладача, участь у дискусіях та обговоренні матеріалу з допущенням певних недоліків чи неточностей.

«Задовільно» - прояв одного виду активності на занятті: відповідь на запитання викладача неповна та не чітка, участь у дискусіях та обговоренні матеріалу малоактивна, ініційована викладачем.

Пасивна присутність на занятті не оцінюється.

Здобувач, який не з'являвся на заняття (з поважних причин, підтверджених документально), а отже, не мав поточних оцінок, має право повторно пройти поточний контроль під час консультацій. На консультаціях здобувач може відпрацювати пропущені практичні заняття, захистити реферати, а також ліквідувати заборгованості з інших видів практичної роботи. Самостійна (індивідуальна) робота здобувачів, яка передбачена в темі поряд з аудиторною, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті.

Контроль і облік поточної успішності на аудиторних заняттях самостійної (індивідуальної) роботи здійснюється шляхом виставлення в журналі обліку роботи викладача оцінок за чотирибальною (національною) шкалою.

Самостійна робота здобувачів, яка передбачена в темі поряд з аудиторною, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті.

Критерії оцінювання самостійної роботи є:

«Відмінно» - здобувач міцно засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст навчальної дисципліни, основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і виконує роботу, вільно використовує набуті теоретичні знання при виконанні самостійної роботи, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок;

«Добре» - здобувач добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його в самостійній роботі; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного в самостійній роботі;

«Задовільно» - здобувач в основному опанував теоретичними знаннями навчальної дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але в роботі плутає поняття, практичні завдання викликають невпевненість або відсутність стабільних знань; виявляє неточності у знаннях при виконанні роботи, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою діяльністю;

«Незадовільно» - здобувач не опанував навчальний матеріал дисципліни, не відображає в роботі правильні результати, визначення, висновки в роботі не сформовані з опорою на теоретичні знання, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутні наукове мислення, практичні навички не виявляються.

Проміжний контроль – контроль, який проводиться з метою виявлення і попередження неуспішності здобувачів, Проведення проміжного контролю ініціюється проректором з науково-педагогічної роботи чи деканом відповідного факультету.

Проміжний контроль виставляється за національною шкалою в результаті написання письмової роботи. Результати проміжного контролю виставляються викладачем у «Журналі обліку роботи викладача» але не враховуються у загальному розподілі балів і не включаються до жодного виду робіт із коефіцієнтом.

Критерії оцінювання проміжного контролю є:

«Відмінно» - повністю розкрив зміст поставленого завдання чи проблеми; чітко зрозумів зміст, при цьому володіє спеціальною термінологією; послідовно і логічно викладає матеріал. Допускається 1-2 неточності у викладанні матеріалу, які не приводять до помилкових висновків.

«Добре» - правильно розкрив основний зміст матеріалу; точно користується термінологією; роботу виконав без грубих помилок. У відповіді можливі 2-3 неточності у використанні спеціальної термінології, несуттєві висновки та узагальнення, не грубі помилки, які не впливають на конкретний зміст.

«Задовільно» - зміст питання викладено частково, не завжди послідовно; відповідь неповна, але суть завдання в цілому розкрита; у використанні термінології є помилки.

«Незадовільно» - не розкрито основний зміст завдання; допущені грубі помилки в кінцевих висновках; студент слабо володіє спеціальною термінологією.

Модульний контроль проводиться 1 раз на семестр, включає проведення контрольного заходу за всіма темами змістовних модулів у формі контрольної роботи. До контрольної роботи допускаються всі здобувачі незалежно від результатів поточного контролю. Лектор розробляє контрольні завдання (варіанти, тести тощо) для проведення модульного контролю. При оцінюванні модульної контрольної роботи враховується обсяг і правильність виконаних завдань.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи є:

«Відмінно» - ставиться за правильне виконання всіх завдань;

«Добре» - ставиться за виконання 75 % від усіх завдань;

«Задовільно» - ставиться, якщо правильно виконано більше 60% від запропонованих завдань;

«Незадовільно» - ставиться, якщо завдань виконано менше за 60 % від запропонованих завдань.

Результати контрольного заходу здобувача, який не з'явився на нього, також оцінюються «незадовільно» незалежно від причини. Відпрацювання контрольного заходу є обов'язковим.

Підсумкова оцінка за поточний контроль виставляється як сума середньоарифметичних оцінок за національною шкалою за підсумками аудиторної роботи та модульної контрольної роботи (помножено на ваговий коефіцієнт), виставляється в журналі обліку роботи викладача, журналі обліку роботи академічної групи та облікових документах деканату.

Підсумковий (семестровий) контроль (екзамен)

Семестровий екзамен з навчальної дисципліни проводиться за традиційною схемою, оцінюється за національною шкалою (ваговий коефіцієнт – 0,4 прийнятий для денної форми навчання та 1,0 – для заочної форми навчання). Кожен здобувач, незалежно від поточної успішності, має його складати. Складений екзамен з оцінкою «незадовільно» не зараховується і до суми балів поточної успішності не додається. Щоб ліквідувати академзаборгованість з навчальної дисципліни здобувач складає екзамен повторно, при цьому результати поточної успішності зберігаються. У відповідності до вимог, об'єктивна оцінка рівня знань з боку викладача здійснюється наступним чином: під час складання іспиту з дисципліни кожен здобувач отримує індивідуальний білет, що складається з теоретичної частини, що містить тести, теоретичні питання та практичної частини, яка вимагає практичних вмінь та навиків по виготовленню виробів з різними матеріалами, організації художньої праці з дошкільниками.

На підготовку екзаменаційного білету відводиться 45 хвилин, а викладення відповіді – до 20 хвилин. Форма проведення: письмово - усна.

Критерії оцінювання знань здобувачів при складанні екзамену є:

Кожне питання оцінюється за національною шкалою. В окремих випадках, якщо виникають сумніви в оцінці знань здобувача або відповідь здобувача, а не достатньо повна, позбавлена логічності й визначеності, викладач може задавати

додаткові (уточнюючі) питання в рамках білету. Відповіді на додаткові запитання впливають на оцінку завдань білету.

«Відмінно» – у відповіді повністю розкрито зміст запитання. Матеріал викладено логічно, аргументовано, мова є грамотною, науковий стиль викладення матеріалу, вільне володіння термінологічним апаратом дисципліни. У відповіді продемонстровано високий рівень володіння матеріалом, що було викладено на лекціях, та додатковим матеріалом, що винесено для самостійного опрацювання.

«Добре» – відповідь достатньо повно розкриває зміст запитання або розкриває основні (найважливіші) аспекти у запитанні, здобувач володіє термінологічним апаратом дисципліни. У викладеному матеріалі здобувач має помилки із аргументацією відповіді, недостатня логічність та послідовність викладення матеріалу. У відповіді продемонстровано високий рівень володіння матеріалом, що було викладено на лекціях, та середній рівень володіння додатковим матеріалом.

«Задовільно» – відповідь на запитання є неповними, розкриває тільки деякі аспекти навчального матеріалу. Здобувач припускається помилок у використанні термінології навчальної дисципліни. Рівень володіння матеріалом, що було викладено на лекціях та додатковим матеріалом є посереднім, відповідає мінімально допустимому рівню засвоєння.

«Незадовільно» – у відповіді допущено суттєві помилки, які свідчать про відсутність володіння програмним матеріалом дисципліни, матеріалами обов'язкової літератури; здобувач слабо володіє / не володіє термінологією дисципліни. Відповідь практично відсутня.

У підсумку відповіді на білет підраховується середньозважений бал (в даному випадку середньозважений бал дорівнює середньоарифметичному), що є підсумковою оцінкою за екзамен для здобувачів заочної форми навчання.

При оцінюванні знань здобувачів денної форми навчання, підсумкова оцінка відповідей на білет множиться на середньоваговий коефіцієнт – 0,4, отриманий результат додається до середньовагового, що є результатом оцінювання роботи

здобувача за аудиторну роботу, контрольний захід та самостійну роботу. Отриманий результат є підсумковою оцінкою за вивчення предмету.

Підсумкова оцінка за вивчення предмета виставляється за шкалами: 4-бальною національною шкалою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно), 100 – бальною ECTS і фіксується у відомості, заліковій книжці, індивідуальному плані студента.

Розподіл вагових коефіцієнтів оцінювання навчальної дисципліни для здобувачів денної і заочної форм навчання

Вид контролю – екзамен

Аудиторна та самостійна робота (в т.ч. ІРС)*		Семестровий контроль – екзамен
ЗМ1 – ЗМ5		
Лекційні, семінарські (практичні), заняття	Контрольний захід (контрольна робота, тестування, колоквіум тощо)	
Т 1 –Т 15	Т 1-Т 15	
середнеарифметичне оцінок за національною шкалою	оцінка за національною шкалою	оцінка за національною шкалою
$k_1 - 0,4$	$k_2 - 0,2$	$k_3=0,4$

Самостійна та індивідуальна робота здобувачів інтегрована з аудиторною роботою.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базові джерела

1. Калуська Л. В. Художня праця в дитячому садку / Л. В. Калуська. – К., 1995. – 72 с.
2. Луцан Н. І. Декоративно-прикладне мистецтво та основи дизайну. Навчальний посібник. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2009. – 172 с
3. Хорунжий В.І. Практикум в навчальних майстернях з методикою трудового навчання/ В.І.Хорунжий Астон, 2001
4. Художня праця та основи дизайну навч. посіб. / С.І. Матвієнко – Ніжин: Вид-во НДУ ім. М. Гоголя, 2016. –201с

Допоміжні джерела

5. Беленька Г. В. Види дитячої праці та її вплив на розвиток особистості у дошкільному віці / Г. В. Беленька // Вихователь-методист дошкільного закладу. – 2010. – № 1. – С. 4.
6. Беленька Г. В. Зростання дошкільника в праці / Г. В. Беленька. – К. : Шкільний Світ, 2010. – 112 с.
7. Боринець Н. Трудове навчання. Українська вишивка. 5-11 класи / Н.Боринець, І.Ходзицька; Упор. Рак Л. – Шкільний світ. – 2011.
8. Воропай Т. М. Виховання дітей старшого дошкільного віку засобами художньої праці / Т. М. Воропай // Бібліотечка вихователя дитячого садка. – 2003. – № 11–12, червень. – С. 11–13.
9. Голота Н. М. Формування художніх і конструктивних умінь у майбутніх вихователів дошкільних закладів : дис. ... канд. пед. наук : спец. 13.00.08 "Дошкільна педагогіка" / Голота Наталія Миколаївна ; НПУ ім. М. П. Драгоманова. – К., 2000. – 215 с.
10. Калуська Л. В. Дивокрай : вибрані дидактико-методичні матеріали для працівників дошкільних закладів : у 2 кн. / Л. В. Калуська. – Тернопіль : Мандрівець, 2005. Кн. I. – 2005. – 320 с.

11. Пазиненко С. М. Розвиток творчих здібностей. Нетрадиційні заняття з художньої праці в старшій групі / С. М. Пазиненко. – Х. : Вид. група "Основа" : "Тріада+", 2007. – 112 с.
12. Поніманська Т. І. Дошкільна педагогіка : навч. посіб. для студ. вищих навч. закладів / Т. І. Поніманська. – К. : Академвидав, 2006. – 456 с.
13. Скляренко Н. В. Основи дизайн-проектування дитячого простору : навч. посіб. для студ. спеціальності "Дизайн" / Н. В. Скляренко. – К. : Видавець Олег Філюк, 2014. – 248 с.
14. Сухорукова Г. В., Дронова О.О., Голота Н.М., Янцур Л. А. Образотворче мистецтво з методикою викладання в дошкільному закладі. Підручник. - К.: Видавничий Дім «Слово», 2010. – 376 с.
15. Тименко В. П. Дошкільна дизайн-освіта: первинна діагностика обдарованості : метод. посіб. / В. П. Тименко, Л. Л. Єніна, Л. М. Савченко. – К. : ТОВ Інформаційні системи, 2011. – 433 с.
16. Тименко В. П. Методика трудового навчання: технічної і художньої праці. Теоретичні засади і емпіричний досвід початкової дизайн-освіти : метод. посіб. / В. П. Тименко, В. В. Вдовченко. – К. : Інформаційні системи, 2009. – 332 с.
17. Цюпак І. М. Конструювання як складова дитячого дизайну / І. М. Цюпак // Збірник наукових праць студентів Харківської академії дизайну. – 2010. – № 2. – С. 67–73.
18. Школа ремесел: Соломоплетіння. Килимарство / Упор. Колонькова О.О. – Шкільний світ, – 2011
19. Школа ремесел: орігамі, пап'є-маше, пепарова пластика/ Упор. Колонькова О., Литовченко О. Шкільний світ. – 2010
20. Шумега С.С. Дизайн. - К., 2004.

ДОДАТКИ

Додаток А

Питання, що виносяться на модульний та підсумковий семестровий контроль

1. Організація роботи з художньої праці в ЗДО.
2. Вплив художньої праці на розвиток дошкільників.
3. Особливості організації та структура занять.
4. Зміст і завдання навчання художньої праці дошкільників.
5. Методика проведення занять з художньої праці.
6. Види занять з художньої праці, матеріали і інструменти для роботи.
7. Дотримання правил техніки безпеки під час художньої праці. Порядок користування інструментами.
8. Історія виникнення паперу.
9. Властивості паперу. Сорти паперу, які використовуються в ЗДО.
10. Процес виробництва паперу та картону. Розвиток паперової промисловості на Україні.
11. Фарбування паперу. Приготування фарб для забарвлення паперу, способи їх нанесення на поверхню паперу.
12. Трафарет, шаблон, штамп в процесі обробки паперу та картону.
13. Витинанка – як вид декоративно-прикладного мистецтва.
14. Поняття про аплікацію, її використання в роботі ЗДО.
15. Види аплікації. Матеріали для аплікаційних робіт.
16. Декоративна аплікація в ЗДО.. Виконання аплікацій за мотивами українського орнаменту.
17. Сюжетна аплікація. Послідовність виконання.
18. Мозаїка як вид мистецтва. Мозаїка з паперу, особливості виконання.
19. Аплікація з природних матеріалів. Матеріал, обробка і зберігання його. Інструменти і матеріали.
20. Використання аплікації із природних матеріалів в дошкільному закладі.
21. Флористика як вид мистецтва. Засушування листя і квітів з збереженням природного забарвлення.
22. Орігамі як вид мистецтва, історія виникнення та

- використання.
23. Аплікація з соломи. Використання соломи для аплікації. Заготовка та способи виконання аплікації.
 24. Конструювання як вид діяльності дошкільників. Види конструювання і конструктивного матеріалу.
 25. Організація дітей для виготовлення виробів з паперу. Конструювання об'ємних іграшок з паперу і картону.
 26. Навчання конструюванню з паперу дітей середньої групи.
 27. Навчання конструюванню з паперу дітей старшої групи.
 28. Конструювання виробів із виробничих відходів в ЗДО. Матеріали і інструменти для конструювання, способи виготовлення.
 29. Навчання конструюванню виробів із виробничих відходів дітей середньої групи.
 30. Навчання конструюванню виробів із виробничих відходів дітей старшої групи.
 31. Конструювання з природного матеріалу. Види природного матеріалу. Заготовка і зберігання природного матеріалу. Прийоми обробки.
 32. Навчання конструюванню з природного матеріалу дітей середньої групи.
 33. Навчання конструюванню з природного матеріалу дітей старшої групи.
 34. Організація навчання шиттю дітей в ЗДО. Техніка безпеки при роботі з інструментами.
 35. Виробництво та види тканин. Особливості тканин в повздовжньому і поперечному напрямках.
 36. Крій та пошиття різних виробів.
 37. Види ручних швів для пошиття виробів.
 38. Роль м'якої іграшки в естетичному вихованні та розвитку дітей, використання в ролі ігрового матеріалу, на заняттях.
 39. Пошиття м'якої іграшки, послідовність виготовлення.
 40. Вишивка – стародавнє мистецтво оздоблення виробів. Матеріал та обладнання для вишивки .
 41. Аплікація з тканини, способи і техніка виконання.
 42. Історія виникнення та використання вишивки в Україні.

43. Види декоративних швів, техніка їх виконання.
44. Виникнення та розвиток дизайну.
45. Дизайн як творча діяльність.
46. Види дизайну.
47. Естетичне оформлення приміщень ЗДО.
48. Графічний дизайн, використання в роботі ЗДО.
49. Створення розвивального середовища.
50. Використання творів образотворчого мистецтва для оформлення інтер'єру ЗДО.

ДОДАТОК Б

КОНСУЛЬТАЦІЯ ДЛЯ ВИХОВАТЕЛІВ

Робота з батьками з художньої праці

Сім'я і дитячий садок - це те основне середовище, яке повинно впливати на дитину однаково, ставити однакові вимоги, сформовані вміння змайструвати, щоб не згасли а переросли в навик та звичку. Тільки творчий союз вихователя і батьків, їх співробітництво, творче спілкування, взаємна довіра та повага можуть зробити життя дитини більш цікавим, змістовним, наповненим пасивною працею.

В дошкільному віці головною школою для малюка, головною сферою її морального росту і розвитку залишається сім'я, батько та мати є найближчими і найулюбленишими, тому вони грають головну роль у трудовому вихованні дитини. У дітей у сім'ї краще розвивається та формується відповідальне відношення до виконання своїх обов'язків, чесність, правдивість, чуйність, працьовитість та інші цінні особистісні якості. В сім'ї потрібно створювати умови які вимагають дії самостійні. Батьки повинні підтримувати вихователя не тільки при формуванні самостійності, але і при розвитку самоконтролю дитини, бо дитина дуже часто задоволена результатом якої якості, все робить неохайно абияк.

Виховувати самоконтроль можна, якщо постійно залучати дітей до оцінки своїх дій. Діти дуже люблять майструвати іграшку разом з батьками. Спільна робота вихователя і дитини задовольняє потребу дитини в активній діяльності бажання робити речі, втілювати свої задуми, фантазію. Для загального розвитку дуже важливо є настрій дитини, які почуття задоволення, радості, які він відчуває заробивши іграшку.

Трудове виховання в дошкільному закладі і вдома буде тим міцніше, чим краще батьки будуть батьки підготовлені до цієї роботи і будуть працювати разом з вихователями.

ДОДАТОК В

КОНСУЛЬТАЦІЯ ДЛЯ БАТЬКІВ

Художня праця дошкільників удома

Успішність виконання родиною своєї провідної функції - виховання дітей, їхнього всебічного розвитку і підготовки до суспільно корисної праці визначається здебільшого виховним потенціалом сім'ї. Він залежить від матеріальних і побутових умов, морального та емоційного мікроклімату, трудової атмосфери.

Великою помилкою багатьох сучасних матусь і татусів є усунення дітей від будь-яких трудових навантажень і обов'язків. Така позиція батьків щодо трудового виховання дітей дає гіркі плоди: їхні нащадки виростають лінивими, байдужими до людей і людської праці. Щоб цього не трапилося, починаючи з раннього віку, кожна дитина має бути зайнята якою-небудь корисною справою і не проводити час у бездіяльності. Якщо дитина, як і інші члени родини, виконує трудові обов'язки, вона звикає змалечку поважати працю батька, матері. А це має велике значення для виховання таких якостей, як турботливість, відповідальність, бажання працювати. Адже малюк за своєю природою діяльний та енергійний. Завдання батьків і полягає у тому, щоб спрямувати дитячу енергію на корисні справи. Досягти цього можна двома шляхами:

- а) коли батьки навчають дітей корисним умінням і навичкам;
- б) коли дошкільнята наслідують трудові заняття батьків.

«Як сонце і місяць освітлюють землю, так батько з матір'ю повинні освітлювати добрими прикладами свого життя дітей», - так писав свого часу видатний педагог С. Полоцький. Саме родинне оточення, вихователі мають навчити дитину бачити, розуміти і цінувати прекрасне у різних видах мистецтва, у природи, у взаєминах між людьми та їхній трудовій діяльності. Одним із засобів реалізації цих завдань може бути художня праця.

Для того щоб організувати заняття з художньої праці вдома необхідно виділити куток для праці, де б дитина могла зберігати різноманітні матеріали, інструменти, власні вироби. Він повинен знаходитися у найбільш освітленому місці кімнати.

Дошкільнята, котрі відвідують дитячий садок, уже мають сформовані деякі елементарні вміння і навички, певні знання про якості, властивості та конструктивні можливості різних матеріалів, їхнє використання й виготовлення з них найпростіших виробів. З

метою розширення діапазону знань про навколишній світ і предмети, що є в ньому, доцільно продовжити і вдома досліди та експерименти. Вони сприятимуть пізнанню дитиною властивостей і якостей різних матеріалів. Треба звертати увагу на художнє оздоблення готових виробів, розглянути фрагменти візерунків запропонувати відшукати знайомі рослинні елементи, геометричні форми. Така робота сприятиме закріпленню знань дітей, розвиватиме їхню творчість і фантазію.

Гуляючи з дитиною у парку або в лісі, зберіть різноманітний природний матеріал. Довгими осінніми та зимовими вечорами запропонуйте дитині самій придумати сюжети та персонажів. При необхідності допоможіть у реалізації задуманого.

Вдома завжди знайдеться різноманітний картон, шпульки від ниток, коробки від сірників, кришечки від пляшок. Навчіть свого малюка виготовляти невеликі предмети з пап'є-маше, карбувати на фользі, робити візочки зі шпульок.

Багато цікавого можна виготовити з ниток і клаптиків тканини. Дайте можливість дитині пофантазувати, запропонуйте ескізи композицій.

У процесі занять з художньої праці ви згодом помітите, що ваші діти стали уважніші, охайніші, більш посидючі та врівноважені, зросла їхня вправність, розвинулися творча уява і фантазія.

Навчальне видання

ХУДОЖНЯ ПРАЦЯ ТА ОСНОВИ ДИЗАЙНУ

Методичні рекомендації до вивчення курсу
для здобувачів першого (бакалаврського)
рівня вищої освіти,
спеціальності 012 «Дошкільна освіта»

Укладач Микуліна А.К.

Тираж 10 пр.

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до
Державного реєстру видавців, виготовлювачів
і розповсюджувачів видавничої продукції
ДК № 6954 від 20.11.2019 р.

Редакційно-видавничий відділ МДУ,
89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>